

UNA ENTREVISTA INÈDITA A ALEXANDRE CIRICI I PELLICER, FETA A LA PRIMAVERA DE 1974

Immaculada JULIAN.

Un cop finalitzada la carrera de Història de l'Art vaig rebre del «Diari de Barcelona» l'encàrrec de planificar unes pàgines dedicades a l'art barceloní. Com a primer projecte l'Enric Sales i jo varem pensar en presentar una anàlisi de la revista «Dau al Set», acompanyant-lo d'una sèrie d'entrevistes als protagonistes del mateix i a gent de l'època. Una d'aquestes persones va ser el nostre recordat i estimat company Cirici. El projecte per «n» raons no va tirar endavant pel qual aquesta entrevista és inèdita i em plau de publicar-la a la revista del departament com a primera mostra d'homenatge i record.

ENTREVISTA:

—Com vas tenir notícia de l'existència de «Dau al Set»?

—Vas tenir contacte directe amb els membres del grup?

—Per un company d'universitat d'abans de la guerra, que es deia Roca, vaig saber que el seu cosí, Joan Ponç, era artista i per recomanació seva vaig anar-lo a veure, a la botiga on vivia, del carrer de Balma sobre la plaça Molina. No hi era. Vaig parlar amb la mare. Va arribar un amic seu que em van presentar, Joan Brossa, que va prestar-se a anar a buscar-lo. Era a començaments de 1948.

»Era quan feien l'Algol i vaig subscriurem-hi. Quan van fer «Dau al Set», ja els coneixia.

»A Tharrats l'havia conegut a casa de Joan Prats on jo hi anava per a conèixer a en Sert i ell hi estava llegint vells exemplars de la revista Mino-taure que havia editat Skira.

»A Tàpies i Cuixart, els vaig conèixer al Saló d'Octubre, el mateix 1948. Amb Tharrats van parlar del Dau al Set abans que no sortís i quan va sortir va enviar-me'l. Va enviar-me tots els números després. Vaig ésser col·laborador de la revista. Vaig publicar-hi textos sobre Tàpies i sobre Cuixart. De tots dos en van fer, a més, separates. El text sobre Tàpies es el 1er. estudi monogràfic que ha estat publicat sobre ell.

—*Quina opinió et van mereixer els seus presuposits ideològics i la seva activitat?*

—Va entusiasmar-me la idea d'un grup valent, capaç d'escopir a la cara de l'estúpida societat barcelonina dels anys quaranta. Com més eren agressius, més mostraven el fàstic, la violència, la profanació, la mofa, més m'a-gradaven. El quadre de Tàpies al Saló d'Octubre que semblava de materia fecal, amb papers higiènics i creus de cementiri, em va omplenar d'alegria.

—*Quin va ser, l'impacte de Dau al Set al teu medi sòcio-cultural?*

—L'impacte va ésser enorme.

»Jo participava aquells anys, a una penya al Bagatella, on es reunia gent procedent de l'antic A.D.L.A.N. i altres amics. Ha havia Cassanyes, Gasch, Miró, Marinello, Prats, Vidal de Llobatera, Jaume Mercadé, Teixidor, Rubert (pare), Jaume Sans, Gomis, etc. Vivien de records d'abans de la guerra. L'aparició de Tàpies, Ponç, Cuixart i la poesia de Brossa, va donar-nos a tots una justificació de cara al futur. Van convertir-se en els nostres herois i vam intentar promocionar-los per tots els mitjans al nostre abast. Vam organitzar la primera exposició dels tres pintors, les primeres representacions teatrals de Brossa. Aquest grup, després, va ésser el «Club 49».

—*Quina creus que és la frase definitiva del grup en aqueix moment?*

—Crec que la postura de Dau al Set ve donada per l'art poètica de Brossa: Z...A.

—*Participà el grup en activitats extra-grup?*

—El Dau al Set col·lectivament participà a activitats organitzades pel Club 49. Van fer plegats exhibicions de pintura i de teatre a locals públics.

»Separadament els seus artistes participaren als Salons d'Octubre, que organitzaven Víctor M.ª de Ymbert, Vidal de Llobatera i altres, i, a una exposició muntada per l'Institut Francès. Tardanament exposaren a la Sala Caralt, on la policia els va fer retirar els rètols, perquè Dau al Set era una revista clandestina.

»Tàpies va formar part, un moment, del grup Taüll, molt heterogeni. Tots ells van assistir a les reunions fundacionals de l'Associació d'Artistes Actuals, el 1956, al Círcol Artístic de la plaça Catalunya i al Pen Club del carrer Rosselló, on van contribuir al projecte d'un Museu d'Art Contemporani.

—*Creus que hi havia algú que marqués la línia del grup? Qui?*

—D'una manera organitzada, no. El punt de partida de Ponç va ésser la influència de Brossa i, a través de Brossa, de J. V. Foix. El dels altres, la influència de Brossa i de Ponç, i després, de Foix i de Miró. Sobre tots ells va exercir una influència, després, Cabral de Melo, cònsol brasiler,

que els va descobrir el món del marxisme. Arnau Puig els parlava d'existencialisme.

»Em sembla que si cal cercar una personalitat catalitzadora, cal acceptar que va ésser Brossa.

—*Quin paper donaries a cada un dels membres?*

—Tharrats va ésser l'organitzador. Sense ell no s'hauria fet ni venut la revista.

»Castells i Arnau Puig, com el germà de Tharrats, donaven la illusió de que la revista tenia una significació més ampla que la purament artística. Amb el mateix sentit de captar aspectes marginats de la cultura, van acollir al poeta romàntic-simbolista castellà Cirlot.

»L'obra plàstica de Ponç era la més agressiva.

»La de Tàpies la més introvertida, fins a la melancolia.

»La de Cuixart la més extrovertida fins al divertiment.

—*Quina raó va provocar en la teva opinió la dissolució del grup?*

—La ruptura va ésser causada pel xoc entre Tharrats i Brossa. Tharrats representava una visió purament pràctica. Volia ampliar les relacions. Era eclèctic, i va arribar a fer números dedicats a Cocteau o a Santi Surós. Brossa s'estimava més una vida recòndita però una coherència radical.

»A partir de la ruptura tothom es creia propietari del nom. Tant Tharrats com Cuixart van publicar coses amb el nom de Dau al Set sense la participació dels altres.

—*Quin grau de validesa li dones avui?*

—És el punt de partida de tot l'art vivent de Catalunya després del Diluvi. És difícil jutjar-lo dintre de la realitat històrica d'un país que vivia uns anys negres i estava artificialment separat de la resta del món. És la resposta vàlida a una situació històrica concreta.

Barcelona, 17 gener de 1983

Immaculada Julián